

— Пръвѣ пѣтъ се срѣща това мнѣніе у Теодора Балзамона: τὸν ἀρχιεπίσκοπον Βουλγαρίας казва той, ἐτίμησεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς (Българскіи (Охридскіи) архіепископъ го почете за автокефаленъ Императоръ Јустиніанъ). Особенно подробно ся излага тази теорія въ единъ паметникъ писанъ въ минѣлни вѣкъ ²⁶⁾. Тѣй се е появило това невѣрно ученіе за начало-то на Охридска-та патріаршія, ученіе, което до толкова се е укоренило, що-то никой и не мысли да ѣ трѣси истинно-то начало, за кое-то разказахме въ 3-та глава на това списаніе. —

Пó-горѣ ные казахме, какъ често се е мѣнувало политическата зависимость на Охридска-та патріаршія. Това нѣщо е имало голѣмо вліяніе на неина-та областъ, която при всяко едно политическо измѣненіе се е умалявала пó-вѣче и пó-вѣче. Въ начало-то на 13-тіи вѣкъ, както видѣхме, Сръбски-тѣ земли, които зависѣхѣ до тогава отъ Охридскіи патріархъ, отдѣлихѣ се отъ него и съставихѣ особно самовластно архіепископство. Въ 14-тіи вѣкъ, кога-то това архіепископство ся провѣзгласи за патріаршія, нѣколко Български епархії быдохѣ откъснѣти отъ областъ-та на Охридскіи патріархъ и быдохѣ подчинени на тази новоучредена патріаршія ²⁷⁾. Особенно много е была умалена областъ-та на Охридскіи патріархъ въ 16-тіи и 17-тіи вѣкъ. — Въ тѣзи вѣкове Охридска-та патріаршія се е намирала въ твърдѣ утѣснено положеніе, Константинопольскіи патріархъ се е ползовалъ отъ това и съ всякакви средства е ограбвалъ неино-то достояніе, до-гдѣ най послѣ и съвсѣмъ не си го подсеби. —

²⁶⁾ Σύσταγμα τῶν Κανόνων V 266, у Лингент. 17 и 27. —

²⁷⁾ Тѣзи епархії сѣ оставали подѣ властъ-та на Сръбска-та Патріаршія до само-то ѣ растурванье: отъ тѣхъ пó-главни-тѣ сѣ были: Нишъ, Ихтиманъ, Дупница, Самоковъ, Костендилъ, Радомиръ и пр. Виж. Гласникъ VIII и IX.